

Handläggare: Christina Höglom
Telefon: 08 508 25 606

Till
Socialtjänst- och
arbetsmarknadsnämnden

Anmälan av slutrapport från Färingsöprojektet/ Samverkan kring kvinnor på häkte och anstalt

(2 bilagor)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner anmälan av slutrapporten och överlämnar den till Länsstyrelsen

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Färingsöprojektet/ Samverkan kring kvinnor på häkte och anstalt är ett samarbetsprojekt mellan Stockholms stad och kriminalvården. Syftet med projektet har varit att utveckla rutinerna för socialtjänstens och kriminalvårdens

gemensamma planering och genomförande av insatser för kvinnliga interner samt att förbättra utslussningen från anstalt. Projektet har också haft som syfte att sprida kunskap om frihetsberövade kvinnors situation och behov samt att ha ett tydligt barnperspektiv.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens stab vid avdelningen för stadsövergripande sociala frågor.

Projektet

Färingsöprojektet/ Samverkan kring kvinnor på häkte och anstalt har genomförts i samverkan mellan Stockholms stad och kriminalvården och har finansierats av länsstyrelsen inom ramen för regeringens satsning på stimulansbidrag till bättre vård och behandling för personer med tungt missbruk, samt till viss del från Mobilisering mot narkotika (MOB). Syftet med projektet har varit att utveckla rutinerna för socialtjänstens och kriminalvårdens gemensamma planering och genomförande av insatser för kvinnliga interner samt att förbättra utslussningen från anstalt. Projektet har också haft som syfte att sprida kunskap om frihetsberövade kvinnors situation och behov samt att ha ett tydligt barnperspektiv.

Ett stort antal huvudmän och organisationer har varit involverade i projektet. Förutom stadsdelsförvaltningar och olika verksamheter inom socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen har frivården, häkten, anstalter och olika klient- och intresseorganisationer ingått i samarbetet och deltagit i nätverk, seminarier m.m. Seminarieserien har handlat om:

- Kriminalvårdens uppdrag, arbetssätt, organisation och olika typer av påföljder
- Socialtjänstens uppdrag, arbetssätt och organisation
- Destruktiva relationer och självkänsla.
- Att vara frihetsberövad och förälder
- Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar hos kvinnor med fokus på ADHD

Inom projektet har genomförts en vinjettstudie där socialsekreterare från stadsdelsförvaltningar och enheten för hemlösa samt personal från frivård, häkten och anstalter fått besvara frågor om hur man bedömde några fiktiva klienters vårdbehov, vilka möjligheter man ansåg sig ha att ge nödvändiga insatser, vilka samarbetspartners som borde involveras etc. Syftet med studien var att tydliggöra hur samverkan mellan socialtjänsten och kriminalvården fungerade kring vårdplanering och genomförande av insatser vid den aktuella tidpunkten, vad som

fungerade bra och vad som behövde förbättras. Som en del av studien hölls uppföljande samtal kring vinjetterna med samtliga svarande enheter. Resultatet från studien redovisades och diskuterades vid ett separat seminarium. Planerna på att utforma en särskild handbok för samverkan mellan socialtjänst och kriminalvård har tyvärr inte kunnat rymmas inom projektet.

Förvaltningens synpunkter

Projektets syfte var att utveckla rutinerna för socialtjänstens och kriminalvårdens gemensamma planering och genomförande av insatser för kvinnliga interner samt att förbättra utslussningen av kvinnorna från häkte och anstalt. Därutöver skulle projektet utveckla och sprida kunskap om frihetsberövade kvinnor och deras särskilda situation och behov samt ha ett tydligt barnperspektiv. Projektet lyckades tyvärr inte uppnå alla dessa syften då den planerade handboken aldrig kom att slutföras. Däremot kom projektet att i stor omfattning sprida kunskap om frihetsberövade kvinnors situation och kom att fokusera på situationen för barn som växer upp med föräldrar som är aktuella inom kriminalvården. Därutöver förmedlades kunskap om de olika huvudmännens uppdrag och arbetssätt.

Projektet kom att lida av bristen på kontinuitet. Tre projektledare slutade sina anställningar innan projektet slutfördes. Inledningsvis utgjorde projektet en del av Mobilisering mot narkotikas (MOB) trestadssamarbete mellan Stockholm, Malmö och Göteborg, men något konkret samarbete kom aldrig igång, bl.a. p.g.a. att MOB avslutades i december 2007. Även utvärderaren vid SORAD slutade sin anställning vilket medförde att den utvärdering som bekostades av MOB enbart omfattade projektets första åtta månader. I styrgruppen för projektet skedde också förändringar, sommaren 2009 hade samtliga styrgruppsmedlemmar utom representanten från socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen bytts ut.

Den ursprungliga projektidén, att placera projektmedarbetare/koordinatorer på en anstalt, visade sig vara en bättre idé i teorin än i praktiken då projektmedarbetarna uppfattade sina roller som otydliga. Den första projektperioden april- december 2007 kom främst att fylla en viktig funktion för kartläggning och informationsinsamlande. De förslag till förbättringar av myndighetssamverkan och planeringsarbete kring kvinnor med missbruk på anstalt och häkte som togs fram kom att utgöra utgångspunkten för projektets fortsatta inriktning och innehåll.

Projektet hade ett mycket brett kontaktnät och involverade, förutom olika verksamheter inom socialtjänsten och kriminalvården, även frivillig-/klientorganisationer aktivt i arbetet. Seminarierieten fokuserade på så viktiga

områden som barnperspektiv, destruktiva relationer och våld mot kvinnor, neuropsykiatri och missbruk samt de olika huvudmännens uppdrag och nådde ett stort antal deltagare. De utvärderingar som gjordes efter varje seminariepass visade att seminarierna var mycket uppskattade. Projektledaren medverkade även i olika sammanhang där samverkan mellan myndigheter, frihetsberövade kvinnors behov, föräldraskap, barnperspektiv etc. diskuterades.

Olika samverkansformer finns sedan tidigare mellan kriminalvården och stadens socialtjänst och målsättningen är att dessa ska leva vidare och utvecklas. Några planer på att starta ytterligare samverkansgrupper som fokuserar på kvinnornas specifika behov finns inte i dagsläget. Som exempel på fungerande samverkansformer kan nämnas gemensamma samverkansmöten mellan representanter från stadsdelsförvaltningarna, enheten för hemlösa, uppsökarenhetens uppsökare på Kronobergshäktet, frivården och kriminalvårdens häktesuppsökare. Under senhösten 2010 kommer en fyra dagars basutbildning i riskbruk, missbruk och beroende- kunskap till praktik att genomföras för personal inom länets socialtjänst, kriminalvården, beroendevården, psykiatri, primärvården och frivilligorganisationer. Under hösten genomförs också gemensamma utbildningsdagar för personal inom beroendevården, frivården och länets socialtjänst i samband med att frivården knyts närmare de lokala beroendemottagningarna och att samarbetet mellan beroendevård och kriminalvård intensifieras. Personal som arbetar inom missbruksområdet i länets socialtjänst, kriminalvården, beroendevården och frivilligorganisationer möts också regelbundet i gemensamma Rådslag.

De tidigare beslutade gemensamma överenskommelserna för samverkan mellan kriminalvården och stadens socialtjänst i samband med kontraktsvård och vårdvistelse enligt 56 § lagen om kriminalvård i anstalt (KvaL) har nyligen uppdaterats och spridits inom respektive organisation.

Bilagor

1. Färingsöprojektet/ Samverkan kring kvinnor på häkte och anstalt
2. Färingsöprojektet. Utvärdering av projektets första åtta månader